

Nr 71.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för E. E. Andersson m. fl. från ersättningsskyldighet.

(1:a avd.)

1:o) I propositionen nr 100 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 27 februari 1942, under punkten 1:o föreslagit riksdagen medgiva, att Erik Evald Andersson må, därest han inom tid, som Kungl. Maj:t må bestämma, till arméförvaltningen inbetalar 240 kronor, befrias från återstående betalningsskyldighet till kronan enligt fältkrigsrättens vid Bohusläns regemente utslag den 16 maj 1941.

Den 4 april 1941 inträffade en eldsolycka i ett Skaraborgs regementes första bataljon tillhörigt tält, därvid såväl tältet som viss i detsamma befintlig tyg- och intendenturmateriel förstördes eller skadades. Branden uppkom därigenom, att den vid tillfället såsom tältchef kommenderade värnpliktige korpralen nr 76 36/1931 *E. E. Andersson* — som tillika fungerat såsom vaktchef för den i tältet kvarvarande styrkan — brustit i fråga om övervakandet av en i tältet uppgjord eld. Mot givna instruktioner hade Andersson lämnat tältet utan att kvarlämna någon eldpost ehuru elden icke varit helt släckt.

Andersson ställdes av vederbörande åklagare under åtal vid Bohusläns regementes fältkrigsrätt, som genom utslag den 16 maj 1941 — jämte det rätten dömde Andersson för försummelse i tjänsten till disciplinstraff av vaktarrest i sex dagar — förpliktade Andersson att till statsverket utgiva ersättning för den sålunda förstörda materielen med ett belopp av 1,602 kronor 19 öre. Krigsrättens utslag har vunnit laga kraft.

Under åberopande av sin på grund av långvarig beredskapstjänstgöring svaga ekonomiska ställning, som omöjliggjorde för honom att inom rimlig tid ersätta skadan, har nu Andersson anhållit om befrielse från ersättningsskyldigheten.

Arméförvaltningens intendentur- och civila departement hava tillstyrkt, att Andersson måtte befrias från den honom ådömda ersättningsskyldigheten, därest han före den 31 december 1942 till statsverket inbetalade ett till 160 kronor nedsatt belopp.

Statskontoret har funnit sig böra föreslå, att det belopp, som av sökanden borde inbetalas för vinnande av befrielse från skadeståndsskyldigheten, icke sattes lägre än till 240 kronor, motsvarande omkring femton procent av utdömda ersättningsbeloppet.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

Utsikterna för kronan att inom rimlig tid utfå hela det utdömda beloppet synas vara små. I likhet med myndigheterna anser jag det skäligt att sökanden mot inbetalande av viss del av det utdömda beloppet befrias från därefter återstående skadeståndsskyldighet. Under hänvisning till den jämförelsevis grova vårdslöshet, som enligt handlingarna i ärendet måste anses ligga Andersson till last, får jag i fråga om inbetalningens storlek förorda statskontorets förslag. Lämpligen bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma inom vilken tid inbetalningen skall vara fullgjord.

Utskottet. På de skäl, som av departementschefen anförts, har utskottet funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att *Erik Evald Andersson* må, därest han inom tid, som Kungl. Maj:t må bestämma, till arméförvaltningen inbetalar 240 kronor, befrias från återstående betalningsskyldighet till kronan enligt fältkrigsrättens vid Bohusläns regemente utslag den 16 maj 1941.

2:o) I förenämnda proposition har Kungl. Maj:t under punkten 2:o föreslagit riksdagen medgiva, att *Karl Gösta Persson* må, därest han inom tid, som Kungl. Maj:t må bestämma, till flygförvaltningen inbetalar 100 kronor, befrias från återstående betalningsskyldighet till kronan enligt krigshovrättens utslag den 18 juli 1941.

Den 2 april 1941 företog sig värnpliktige nr 225 15/1940 *Karl Gösta Persson* under tjänstgöring såsom mekaniker vid tionde flygflottiljen att i strid mot gällande bestämmelser köra ett flygplan för egen motor till hangaren. Härvid råkade planet köra emot ett annat flygplan, med påföljd att båda planerna erhöilo skador.

Sedan Persson med anledning härav ställts under åtal vid flygkrigsskolans krigsrätt, prövade krigsrätten i utslag den 25 april 1941 rättvist jämlikt 130 § strafflagen för krigsmakten döma Persson att för oförstånd vid fullgörande av tjänsteplikt undergå disciplinstraff av vaktarrest i sex dagar, varjämte Persson förpliktades ersätta statsverket med 400 kronor.

Krigshovrätten, där Persson anfört besvär över krigsrättens utslag, fann genom utslag den 18 juli 1941 skäl icke vara anfört, som föranledde ändring i överklagade utslaget. Jämlikt 30 kap. 6 § rättegångsbalken ägde Persson ej fullfölja talan mot krigshovrättens utslag.

Persson har under framhållande av sin svaga ekonomiska ställning anhållit om befrielse från ersättningsskyldigheten.

Chefen för flygstaben har med hänsyn till Perssons ekonomiska svårigheter tillstyrkt bifall till ansökningen.

Statskontoret har, under erinran om andra liknande fall, funnit det tveksamt, huruvida sökanden borde helt befrias från erläggande av det honom ådömda skadeståndsbeloppet. Ämbetsverket ville dock icke motsätta sig avlåtande av proposition till riksdagen i syfte att befria sökanden från skadeståndsskyldighetens fullgörande.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

Av krigshovrättens handlingar i målet framgår att i förevarande fall några särskilda omständigheter icke torde kunna åberopas såsom skäl för den av Persson vidtagna åtgärden att utan tillåtelse förflytta planet med hjälp av dess motor. Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst rörande Perssons ekonomiska förhållanden och då utsikterna för kronan att inom rimlig tid utfå hela det utdömda beloppet synas små, vill jag emellertid så till vida tillstyrka ansökningen, att Persson mot inbetalande av 100 kronor inom tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, befrias från återstående ersättningsskyldighet.

Under hänvisning till vad departementschefen anfört får utskottet hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må medgiva, att *Karl Gösta Persson* må, därest han inom tid, som Kungl. Maj:t må bestämma, till flygförvaltningen inbetalar 100 kronor, befrias från återstående betalningsskyldighet till kronan enligt krigshovrättens utslag den 18 juli 1941.

Stockholm den 21 april 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 70.